

Pressmeddelande

Luxemburg den 27 oktober 2022

EU-byråerna har för slappa regler mot ”svängdörrar”

EU:s byråer behöver skärpa sina regler och kontroller för att minimera risken att chefer och andra högre tjänstemän efter avslutad tjänstgöring tar jobb inom den privata sektorn och hamnar i en intressekonflikt eller sätter EU-institutionernas integritet på spel, säger Europeiska revisionsrätten i sin årsrapport om EU:s byråer som offentliggörs i dag. Samtidigt bekräftar väktaren av EU:s finanser att byråernas redovisningar är tillförlitliga och godkänner deras räkenskaper för 2021. Revisorerna ger också alla 44 byråerna godkänt när det gäller hur intäkter uppbärs för verksamheten, och alla utom en byrå får godkänt för sina kostnadsredovisningar trots bestående problem med offentlig upphandling inom de flesta byråer.

”Vi kan än en gång ge EU:s byråer positiva revisionsuttalanden utan reservation om deras räkenskaper och intäkter, kostnadsredovisningen får i allmänhet godkänt”, säger Rimantas Šadžius, den ledamot av revisionsrätten som har lett arbetet med rapporten. ”Men lagstiftarna och byråerna måste ta vår röda varningsflagg på allvar och hantera potentiella svängdörrssituationer striktare för att förebygga intressekonflikter och undvika att deras eget och hela EU:s anseende skadas.”

I EU:s regler fastställs mycket få skyldigheter för EU-organ att övervaka att nuvarande och tidigare anställda uppfyller kraven med hänsyn till svängdörrsproblematiken. Samtidigt är EU-byråerna – framför allt de med tillsynsbefogenheter och kopplingar till näringslivet – förknippade med särskilt stora risker för svängdörrssituationer av två skäl: för det första förlitar de sig på tillfälligt anställda och har därför hög personalomsättning, för det andra har de en styrningsmodell där styrelseledamöter utnämns på kort tid. Problemet är att styrelseledamöterna inte ingår i byråernas personal, vilket innebär att svängdörrsreglerna inte är tillämpliga på dem. Revisorerna säger att det skapar ett rättsligt tomrum och leder till att endast en liten del av de potentiella svängdörrsfallen bedöms. Det är också bara ett fåtal byråer som går längre än de lagstadgade minimikraven för att hantera potentiella svängdörrssituationer. De flesta övervakar inte ens efterlevnaden bland sin nuvarande och tidigare personal, utan förlitar sig i princip uteslutande på egenrapportering.

Revisorerna har redan identifierat styrningsproblem och intressekonflikter vid EU:s byråer i flera av sina tidigare rapporter. I denna rapport pekar man än en gång på styrningsproblem när det gäller byråer med tillsynsansvar inom bank-, försäkrings- och finanssektorn, som lämnar öppet för att nationella intressen främjas framför europeiska.

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens årsrapport om EU:s byråer för 2021. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revisorerna är också återigen kritiska till hur byråerna upphandlar varor och tjänster och uppmanar dem att säkerställa att de får bästa valuta för pengarna. Brister inom offentlig upphandling är fortfarande en av de främsta orsakerna till att byråer inte efterlever reglerna på betalningssidan, och dessa fall har ökat på senare tid. Vid hälften av byråerna konstaterade revisorerna att kontrakt innehöll brister. För en byrå – eu-Lisa, som förvaltar stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa – upptäcktes 18,1 miljoner euro i felaktiga kostnader på grund av problem som man hade flaggat för redan tidigare. Byrån har nu fått en andra varning i form av ett revisionsuttalande med reservation om sina betalningar och uppmanas att förbättra sin upphandlings- och kontraktsförvaltning.

Revisionen visar att Rysslands krig mot Ukraina särskilt påverkade tre byråer. EU:s asylbyrå har bett om mer personal och mer pengar efter att EU-länder som tagit emot ukrainska flyktingar har begärt mer stöd. Verksamheten inom EU:s rymdprogrambyrå (EUSPA) påverkades av att ryska Sojuzbärraketer inte längre kunde användas för dess Galileosatelliter. Och byrån för avveckling av fallerande banker (SRB) drog slutsatsen att kriget hade lett till ökade kreditrisker i samband med bankers exponering gentemot motparter i Ryssland, Belarus och Ukraina och lån till inhemska företag som är mest exponerade för krigets effekter.

Bakgrundsinformation

EU:s byråer har stort inflytande på viktiga områden i EU-medborgarnas vardag, såsom hälsa, säkerhet och rättvisa. Under 2021 använde byråerna 13,1 miljarder euro från EU:s budget till att genomföra program som stöder exempelvis den europeiska gröna given och forskning. De hade 14 430 anställda (17 % av all EU-personal) och en total budget på 4,1 miljarder euro (2,5 % av hela EU-budgeten). I dessa siffror ingår inte SRB. Frontex står högst upp på listan med över 1 500 anställda och en budget på 500 miljoner euro.

Med ”svängdörrsproblematik” avses i EU-sammanhang när personal lämnar EU:s offentliga förvaltning för att tillträda tjänster i den privata sektorn som har beröringspunkter med personens tidigare arbetsuppgifter. Det kan leda till intressekonflikter och innebära en risk för EU-institutionernas integritet, eftersom värdefull intern kunskap kan överföras till den privata sektorn, tidigare tjänstemän kan utöva lobbyverksamhet gentemot sina tidigare kollegor och befintliga tjänstemän kan påverkas av möjligheter till framtida anställning.

Den fullständiga årsrapporten om EU:s byråer finns tillgänglig på [revisionsrättens webbplats](#), tillsammans med det sammanfattande dokumentet *Revisionen 2021 av EU:s byråer i korthet*. I dag, torsdagen den 27 oktober, håller revisorerna en onlinekonferens med titeln ”Sound financial management in EU agencies”, med fokus på risken för intressekonflikter i samband med svängdörrssituationer och problem rörande offentlig upphandling. [Följ konferensen direkt](#) på Youtube kl. 9.30–12.30.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – mobil: + 352 621 552 224
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – mobil: + 352 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobil: + 352 691 553 547